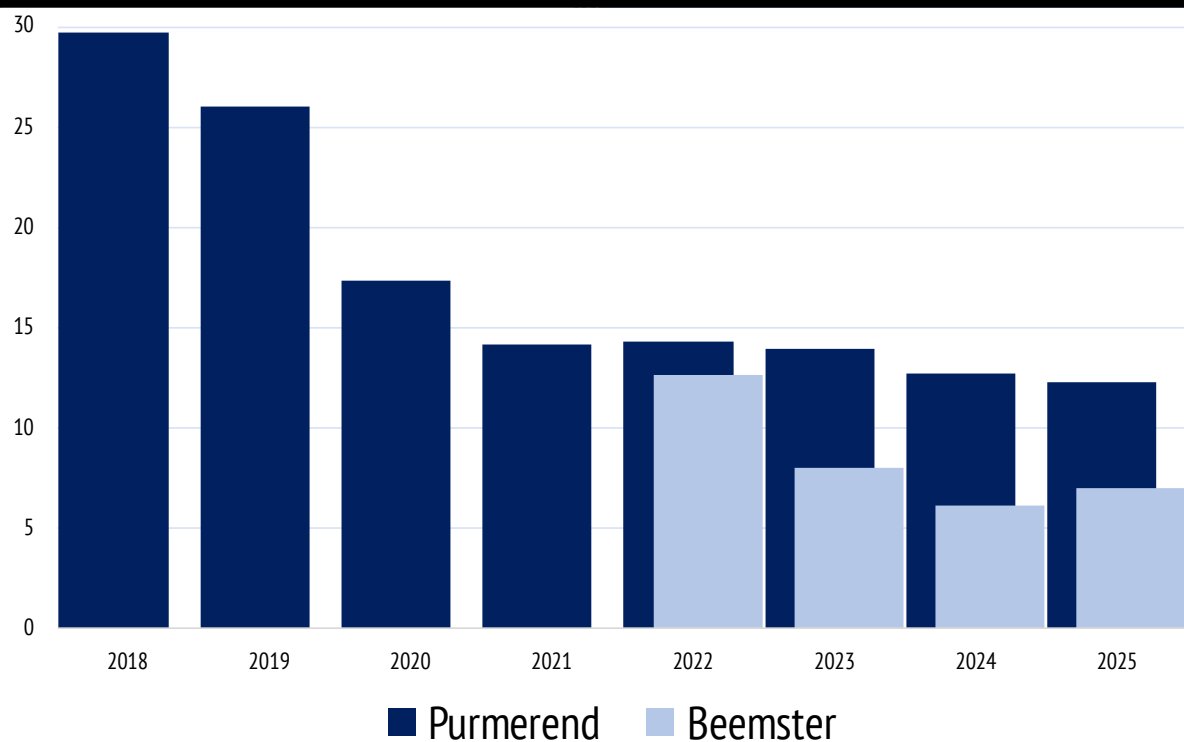

Eindrapport

ONDERZOEK ZWERFAFVAL PURMEREND 2025

Onderzoek zwerfafval
Gemeente Purmerend

2025

INHOUD

Onderzoek Zwerfafval Purmerend 2025.....	4
Over dit rapport.....	4
Samenvatting resultaten	5
Samenvatting resultaten onderzoek Purmerend	5
Zwerfafval in aantallen.....	5
Drankverpakkingen	5
Gewicht zwerfafval.....	6
Meest vervuilde trajecten (Hotspots).....	6
Zwerfafval per wijk	7
Samenvatting resultaten onderzoek Beemster	8
Analyse, conclusies en aanbevelingen	9
Algemeen	9
Meest vervuilde plekken (hotspots).....	9
Prullenbakken	10
Vrijwilliger en professionele opruimers	10
Drankverpakkingen.....	10
Kengetallen.....	11
Purmerend 2018-2025.....	11
Beemster 2022-2025.....	11
Zwerfafvaldichtheid.....	12
Aantal stuks zwerfafval per 100 meter 2018-2025	12
Aantal stuks zwerfafval per 100 meter per wijk 2025	12
Zwerfafvaldichtheid op de kaart.....	13
Zwerfafvaldichtheid Purmerend 2025.....	13
Ontwikkeling zwerfafvaldichtheid Purmerend 2018-2025.....	14
vergelijking zwerfafvaldichtheid Purmerend 2018-2025.....	15
Zwerfafvaldichtheid Beemster 2025	16
Meest vervuilde trajecten Purmerend.....	17
Aantal meest vervuilde trajecten Purmerend 2018-2025.....	17
Aantal stuks zwerfafval op meest vervuilde trajecten 2018-2025	17
Aandeel zwerfafval op meest vervuilde trajecten (hotspots)	18
Vergelijking meest vervuilde trajecten 2018-2025	19
Zwerfafval per wijk Purmerend	20

Verschillen 2024-2025.....	20
Verskil in aantal stuks per 100 meter	20
Percentuele verschillen	20
Aantal stuks zwerfafval per 100 meter – verschil 2018 - 2025.....	21
Verskil in aantal stuks per 100 meter	21
Percentuele verschillen	21
Zwerfafval per woonkern Beemster 2022-2025.....	22
Verskil in aantal stuks per 100 meter	22
Zwerfafval in gewicht.....	23
Gewicht per kilometer Purmerend	23
Gemiddeld gewicht per kilometer	23
gewicht per kilometer per wijk 2018-2025.....	23
Verhoudingen gewicht Purmerend en Beemster	24
Verhoudingen gewicht zwerfafval 2025.....	24
Verhouding gewicht groepen zwerfafval 2018-2025	24
Ontwikkeling gewicht groepen zwerfafval 2018-2025	25
Specificatie zwerfafval.....	26
Soorten zwerfafval Purmerend en Beemster 2025	26
Type/Inhoud zwerfafval Purmerend en Beemster 2025.....	27
Grondstoffen zwerfafval.....	28
Grondstoffen zwerfafval Purmerend en Beemster 2025.....	28
Aantal stuks plastic zwerfafval Purmerend 2018-2025.....	28
Aandeel plastic Purmerend 2018-2025.....	29
Verbijzondering afname plastic	30
Effect Statiegeld	30
Afname overig plastic zwerfafval.....	31
Samenvatting.....	32
Overige opvallende veranderingen in plastic zwerfafval	33
Merken en leveranciers Totaal.....	34
Top 20 merken Purmerend en Beemster 2025.....	34
Top 20 leveranciers 2025	34
Merken en leveranciers plastic zwerfafval Purmerend en Beemster	35
Top 20 merken plastic zwerfafval 2025	35
Top 20 leveranciers plastic zwerfafval 2025	35
Drankverpakkingen in het zwerfafval Purmerend	36

Drankverpakkingen totaal 2018-2025	36
Plastic flesjes 2018-2025	36
Blikjes 2018-2025.....	37
Overige drankverpakkingen 2018-2025.....	37
Status gevonden drankverpakkingen.....	38
Ontwikkeling Bekers in zwerfafval 2018-2025.....	39
Foto's opgeraapt en vastgelegd zwerfafval	40
Purmerend.....	40
Beemster.....	41

ONDERZOEK ZWERFAFVAL PURMEREND 2025

Een onderzoek door Dirk Groot, De Zwerfinator

Periode onderzoek: 25 april 2025 t/m 28 juli 2025

Datum rapport: 17 september 2025

OVER DIT RAPPORT

Van april tot en met juli 2025 heeft Zwerfinator voor gemeente Purmerend een gedetailleerd zwerfafvalonderzoek gedaan op dezelfde manier en op dezelfde trajecten als hij jaarlijks doet sinds 2018. Daarnaast heeft hij in de vier woonkernen in Beemster hetzelfde onderzoek gedaan als in 2021, 2022 en 2023.

Met de resultaten van dit onderzoek kan de gemeente zien of er vooruitgang is geboekt ten opzichte van de vorige onderzoeken, wat de meest vervuilde plekken zijn, welke delen schoner zijn dan andere en een gedetailleerd inzicht krijgen in de aard en samenstelling van het zwerfafval. Ook kan met de verzamelde data het zwerfafval in de gemeente gericht worden bestreden. En er kan zelfs worden geleerd van de vele plekken waar weinig zwerfafval ligt.

In dit rapport staat een samenvatting van de resultaten van dit onderzoek en daarbij conclusies en aanbevelingen. Eerder zijn al tien rapporten gemaakt en opgeleverd voor operationeel gebruik met daarin de kengetallen, grafieken, lijstjes en kaarten, eentje voor het totale onderzoek en een voor elke wijk afzonderlijk.

Sinds de gemeentes Purmerend en Beemster in 2022 samen één gemeente zijn geworden is het onderzoek uitgebreid naar de woonkernen in Beemster. Om de trends en ontwikkelingen sinds 2018 goed weer te kunnen geven wordt in een deel van dit rapport vooral gekeken naar de ontwikkelingen in Purmerend. Waar mogelijk en nuttig wordt er een vergelijking gemaakt van Purmerend en Beemster samen. De cijfers van het onderzoek in Beemster worden waar het toegevoegde waarde heeft ook apart in dit rapport getoond.

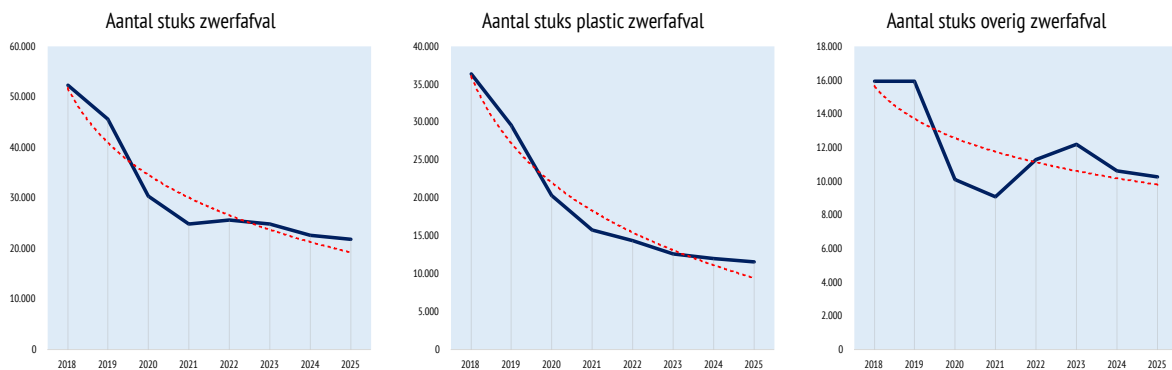

SAMENVATTING RESULTATEN

SAMENVATTING RESULTATEN ONDERZOEK PURMEREND

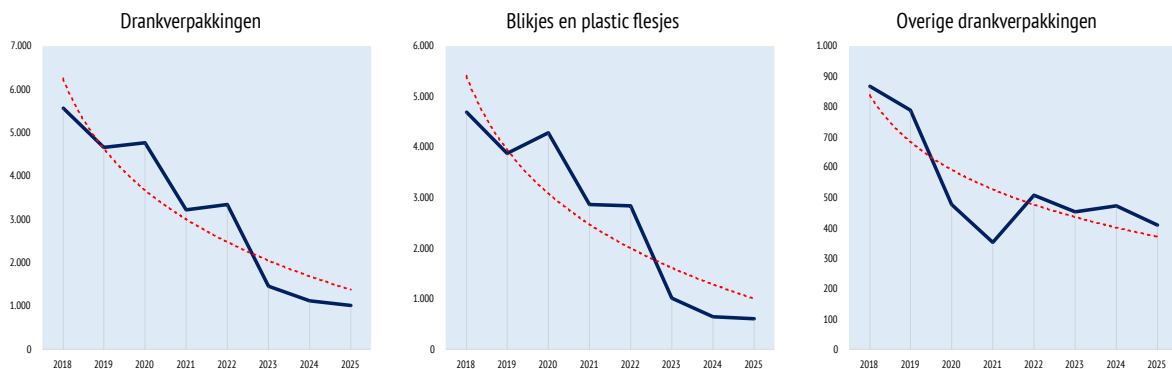
ZWERFAFVAL IN AANTALLEN

- De hoeveelheid zwerfafval is sinds 2018 met 58% afgenomen.
- De hoeveelheid zwerfafval van of met plastic is sinds 2018 met 68% afgenomen. De redenen dat deze afname groter is dan 57% worden verderop in dit rapport toegelicht.
- De hoeveelheid zwerfafval van andere grondstoffen nam met 36% af. Deze afname is kleiner dan 58% omdat een aantal soorten zwerfafval niet meer van plastic zijn, maar van afbreekbare materialen.

DRANKVERPAKKINGEN

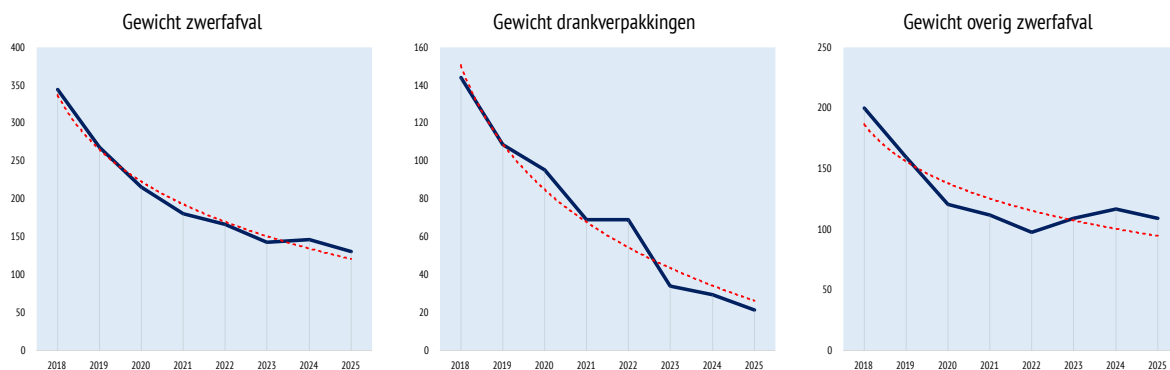
- Er lagen 82% minder drankverpakkingen dan in 2018, het aantal blikjes en plastic flesjes nam af met 87%.
- De belangrijkste reden van de grote afname is de invoering van statiegeld op blikjes en plastic flesjes.
- De overige drankverpakkingen namen sinds 2018 af met 53%, maar sinds de invoering van statiegeld op blikjes en plastic flesjes nam het aantal hiervan toe met 16%.

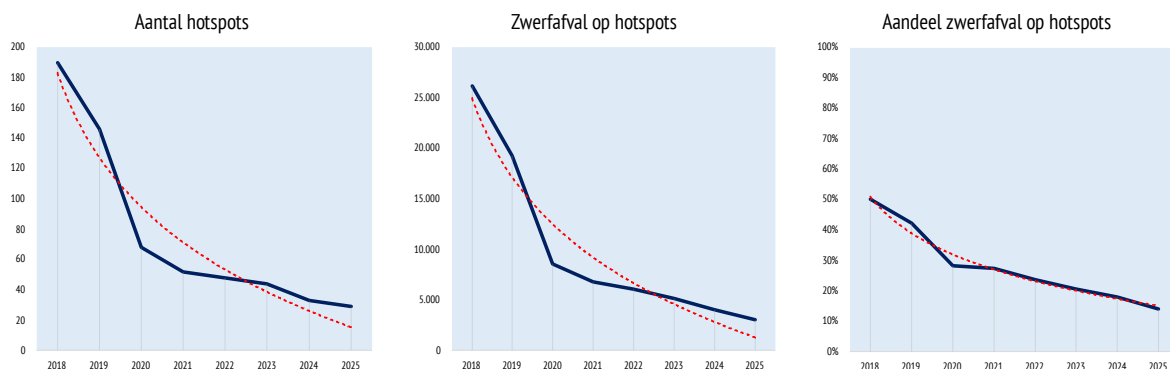
GEWICHT ZWERFAFVAL

- Het gewicht van het zwerfafval nam sinds 2018 af met 58%.
- Het gewicht van de drankverpakkingen nam sinds 2018 af met 85%. De belangrijkste reden van de grote afname is de invoering van statiegeld op blikjes en plastic flesjes.
- Het gewicht van het overige zwerfafval nam sinds 2018 af met 45%. Sinds 2022 is weer een lichte stijging te zien. Mogelijke reden hiervan is de overstap van plastic naar papier en karton. In natte periodes zijn deze zwaarder doordat ze het vocht opnemen, wat plastic niet doet.

MEEST VERVUILDE TRAJECTEN (HOTSPOTS)

- Het aantal trajecten met de hoogste zwerfafvaldichtheid is sinds 2018 afgenomen van 190 naar 29.
- De totale hoeveelheid zwerfafval op de meest vervuilde trajecten nam sinds 2018 af met 89%.
- In 2018 lag 50% van het zwerfafval op de meest vervuilde trajecten, in 2025 nog 14%.

ZWERFAFVAL PER WIJK

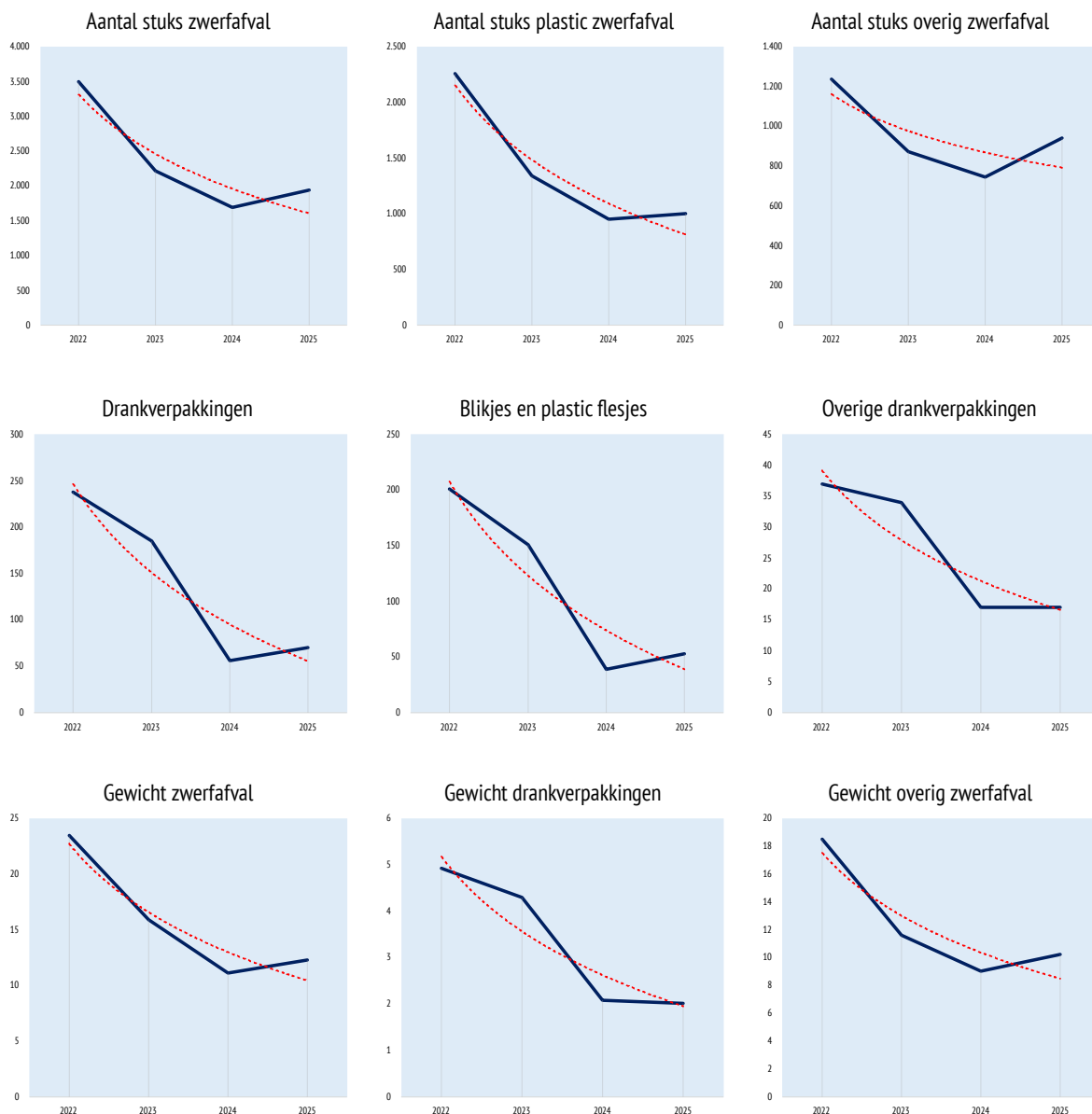
- De totale hoeveelheid zwerfafval was dit jaar lager dan in 2024, maar in Overwhere-Noord, Purmer-Zuid en Overwhere-Zuid lag er juist meer.
- De toename in Overwhere-Zuid werd vooral veroorzaakt door de grote hoeveelheid zwerfafval op de parkeerterreinen van Lidl aan de Wagenweg en Albert Heijn aan de Kooimanweg.
- Vorig jaar was er in Purmer-Noord een toename van het zwerfafval die werd veroorzaakt door de grote hoeveelheid zwerfafval op het parkeerterrein van Monkey Town en Basic Fit. Dit jaar is hier actie op ondernomen vanuit de gemeente en tijdens het onderzoek lag er veel minder zwerfafval dan in voorgaande onderzoeken.
- In Overwhere-Noord was een kleine toename te zien, vooral op industrieterrein De Koog.
- Sinds 2018 is de hoeveelheid zwerfafval in alle wijken afgenomen. De grootste winst werd geboekt in Centrum (75%) en De Gors (74%), de kleinste winst in Overwhere-Zuid (41%) en Overwhere-Noord (37%).

SAMENVATTING RESULTATEN ONDERZOEK BEEMSTER

- In de vier woonkernen van de Beemster wordt sinds 2022 onderzoek gedaan, de ontwikkelingen van het zwerfafval zijn gelijk aan die in Purmerend.
- De hoeveelheid zwerfafval was 44% minder dan in 2022, de hoeveelheid plastic zwerfafval daalde met 56%.
- Het aantal drankverpakkingen was 71% minder dan in 2022, de blikjes en plastic flesjes daalden met 74%.
- Het gewicht van het zwerfafval nam sinds 2022 af met 48%.

ANALYSE, CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

ALGEMEEN

In het onderzoek in 2025 lag er 4% minder zwerfafval dan in 2024 en 58% minder zwerfafval dan in 2018.

Uitgaande van de resultaten van dit onderzoek kan worden geconcludeerd dat de aanpak van het zwerfafval van gemeente Purmerend positieve resultaten oplevert. De professionele inzet vanuit de gemeente in combinatie met vrijwilligers die zwerfafval rapen en/of prullenbakken beheren en samenwerking met scholen, bedrijven en sportverenigingen hebben de afgelopen jaren geleid tot een zichtbaar schonere stad, hetgeen tot uitdrukking komt in de cijfers van dit onderzoek.

De invloed van statiegeld op het zwerfafval is duidelijk. Sinds de invoering van statiegeld op plastic flesjes en blikjes nam het aantal hiervan met 86% af. Het totaal aantal drankverpakkingen was 79% minder dan in 2020, het laatste jaar voor de uitbreiding van statiegeld naar plastic flesjes.

Het aandeel plastic in het zwerfafval daalde van 70% in 2018 naar 53% in 2025. Dit is het gevolg van wettelijke maatregelen, zoals statiegeld en het verbod op plastic rietjes en bestek et cetera en campagnes van activisten waardoor plastic snoepwikkels werden vervangen door papier en plastic vuurwerk, waterballonnen en plastic confetti uit de winkelschappen verdween.

De aanpak van zwerfafval en de daaruit voortkomende plastic vervuiling aan de bron en in het systeem is in Purmerend dus ook goed merkbaar en meetbaar.

MEEST VERVUILDE PLEKKEN (HOTSPOTS)

Het aantal plekken waar zeer veel zwerfafval lag is sterk afgenomen. Dit heeft grote invloed gehad op de afname van de hoeveelheid zwerfafval. Analyse van de meest vervuilde plekken geeft aan dat de problemen op en rond parkeerterreinen van bedrijven afgelopen jaar minder zijn geworden, bijvoorbeeld op het parkeerterrein Basic Fit en Monkey Town in Purmer-Noord waar voorheen erg veel zwerfafval lag. Vanuit de gemeente is hier actie op ondernomen en dit lijkt positieve resultaten op te leveren.

De grootste hotspots tijdens het onderzoek waren de parkeerterreinen van Lidl aan de Wagenweg en Albert Heijn aan de Kooijmanweg. Deze terreinen liggen buiten de directe verantwoordelijkheid ligt van de gemeente. In het verleden is er vanuit de gemeente wel actie op ondernomen, het verdient aanbeveling dit opnieuw te doen..

Rond scholen, winkelcentra en sportverenigingen en bouwlocaties en in de parken is het de afgelopen jaren veel schoner geworden. Er valt nog wel te winnen te behalen op openbare parkeerterreinen en op en direct rond bedrijfsterreinen zoals in De Koog. Dit kan door samenwerking te zoeken en als dit niet lukt middels handhaving van de omgevingswet. Dit betekent niet meer dan het voortzetten van het ingezette beleid dat al haar vruchten heeft afgeworpen.

PRULLENBAKKEN

Er waren tijdens het onderzoek in 2025 geen plekken die extra waren vervuild doordat prullenbakken te laat geleegd waren of omdat ze waren leeggehaald door mensen die op zoek zijn naar blikjes en plastic flesjes met statiegeld, dan wel doordat vogels afval uit de prullenbakken was gehaald op zoek naar eten.

In het Centrum zijn in 2020 Mr Fill prullenbakken geplaatst. De totale hoeveelheid zwerfafval nam hierdoor in het Centrum flink af. Dit komt vooral doordat deze prullenbakken een klep hebben die zichzelf steeds sluit zodat kunnen ze geen afval lekken en de vogels niet bij het afval kunnen. Deze grote prullenbakken zijn de laatste jaren ook op andere logische plekken neergezet wat op deze plekken ook tot minder zwerfafval heeft geleid.

VRIJWILLIGER EN PROFESSIONELE OPRUIMERS

Het is in alle wijken duidelijk te zien dat er inwoners actief zijn met het opruimen van zwerfafval en het mee helpen onderhouden van de wijk. De inzet van inwoners bij het schoonhouden van de stad en de extra aandacht die er voor zwerfafval is vanuit de gemeente werpen duidelijk vruchten af. De gemeente zelf ruimt wordt efficiënter en beter op.

In tegenstelling tot in de eerste onderzoeken werden er weinig grote opeenhopingen van zwerfafval gevonden waar duidelijk gedurende lange tijd niet was opgeruimd. Er ligt over het algemeen alleen “vers” zwerfafval. Er wordt zo veel en goed opgeruimd dat er op korte termijn geen grote vooruitgang te verwachten valt. Er staan geen nationale of Europese maatregelen op de kalender die de hoeveelheid zwerfafval op korte termijn zullen verminderen. Het is al een verdienste en een prestatie als het huidige niveau kan worden gehandhaafd.

DRANKVERPAKKINGEN

De hoeveelheid plastic flesjes in het zwerfafval nam sterk af door de invoering van statiegeld. De blikjes en plastic flesjes namen sinds 2020 met 86% af.

Van alle drankverpakkingen die nog gevonden werden zat op 62% geen statiegeld, dit betreft voornamelijk drankkartons, drinkzakken, glazen flessen en plastic flesjes zonder statiegeldplicht.

Van de blikjes en plastic flesjes met statiegeldplicht, was slechts 28% in te leveren. Van de overige 72% was de statiegeldwaarde verdwenen omdat ze ernstig beschadigd waren of het etiket was verdwenen. Deze worden niet ingenomen door supermarkten en als gevolg hiervan worden ze ook niet opgeruimd door mensen die het statiegeld wel willen incasseren. Deze blijven dus net zo lang liggen als elk ander soort zwerfafval.

Van de totale hoeveelheid drankverpakkingen had slechts 16% effectief statiegeld ofwel opraapwaarde. De kracht van statiegeld tegen zwerfafval is overduidelijk, het aantal drankverpakkingen zal in de huidige situatie niet veel verder afnemen, daarvoor zal statiegeld moeten worden uitgebreid naar alle (to-go) drankverpakkingen en moet er een innameplicht komen voor beschadigde en platte blikjes en plastic flesjes.

KENGETALLEN

PURMEREND 2018-2025

Aantallen	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Totaal afgelegde afstand	KM	176,3	175,2	175,6	175,7	178,9	178,5	178,4	178,4
Stuks zwerfafval	Stuks	52349	45615	30444	24850	25652	24888	22675	21869
Aantal per 100 meter	Stuks	29,7	26,0	17,3	14,1	14,3	13,9	12,7	12,3
Afstand tussen stukken zwerfafval	Meter	3,4	3,8	5,8	7,1	7,0	7,2	7,9	8,2

Gewicht	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Totaal gewicht	KG	344,5	268,4	215,8	181,0	166,6	143,1	146,3	130,9
Gewicht per kilometer	KG	2,0	1,5	1,2	1,0	0,9	0,8	0,8	0,7
Gewicht per stuk zwerfafval	Gram	6,6	5,9	7,1	7,3	6,5	5,8	6,5	6,0

Drankverpakkingen	Eenheid	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Gewicht	KG	144,2	108,7	95,4	69,3	69,2	34,0	29,7	21,5
Aantal	Stuks	5566	4667	4771	3225	3350	1464	1118	1017

BEEMSTER 2022-2025

Aantallen	Eenheid	2022	2023	2024	2025
Totaal afgelegde afstand	Kilometer	27,7	27,7	27,7	27,8
Aantal gevonden stukken zwerfafval	Stuks	3497	2214	1697	1943
Gemiddeld aantal per honderd meter	Stuks	12,6	8,0	6,1	7,0
Gemiddelde afstand tussen stukken zwerfafval	Meter	7,9	12,5	16,3	14,3

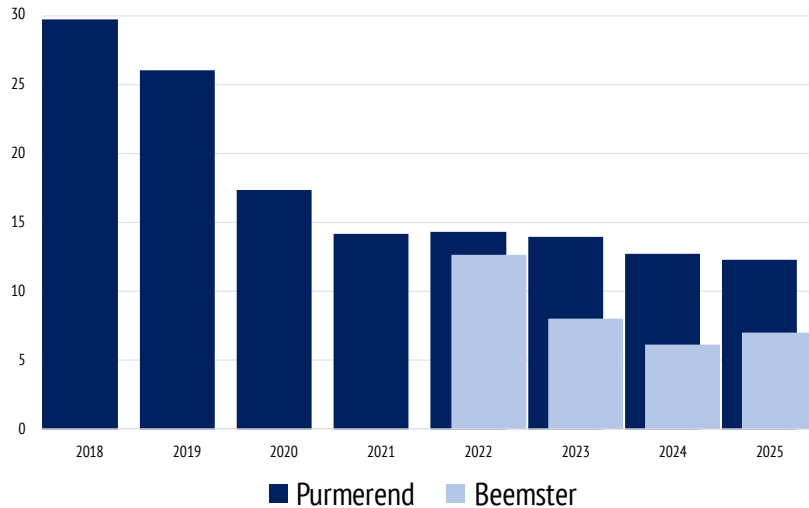
Gewicht	Eenheid	2022	2023	2024	2025
Totaal gewicht	Kilogram	23,5	15,9	11,1	12,3
Gewicht per kilometer	Kilogram	0,8	0,6	0,4	0,4
Gewicht per stuk zwerfafval	Gram	6,7	7,2	6,6	6,3

Drankverpakkingen	Eenheid	2022	2023	2024	2025
Gewicht drankverpakkingen	Kilogram	4,9	4,3	2,1	2,0
Aantal drankverpakkingen	Stuks	238	185	56	70

ZWERFAFVALDICHTHEID

AANTAL STUKS ZWERFAFVAL PER 100 METER 2018-2025

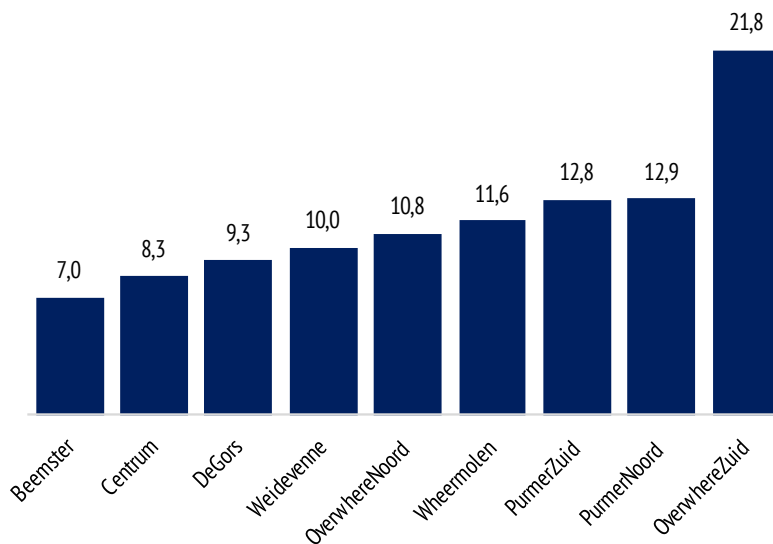

Sinds 2018 is de hoeveelheid zwerfafval in Purmerend meer dan gehalveerd.

In Beemster was er een grote afname van het zwerfafval in vergelijking met 2022.

De afname in Purmerend sinds 2020 wordt met name veroorzaakt door de invoering van statiegeld op blikjes en plastic flesjes.

AANTAL STUKS ZWERFAFVAL PER 100 METER PER WIJK 2025

In 2025 lag er per 100 meter gemiddeld het minste afval in Beemster, Centrum en De Gors.

Het meeste zwerfafval lag in Overwhere-Zuid.

Opvallend is de uitschieter bij Overwhere-Zuid die vooral wordt veroorzaakt door de grote hoeveelheid zwerfafval in het Wagenweggebied.

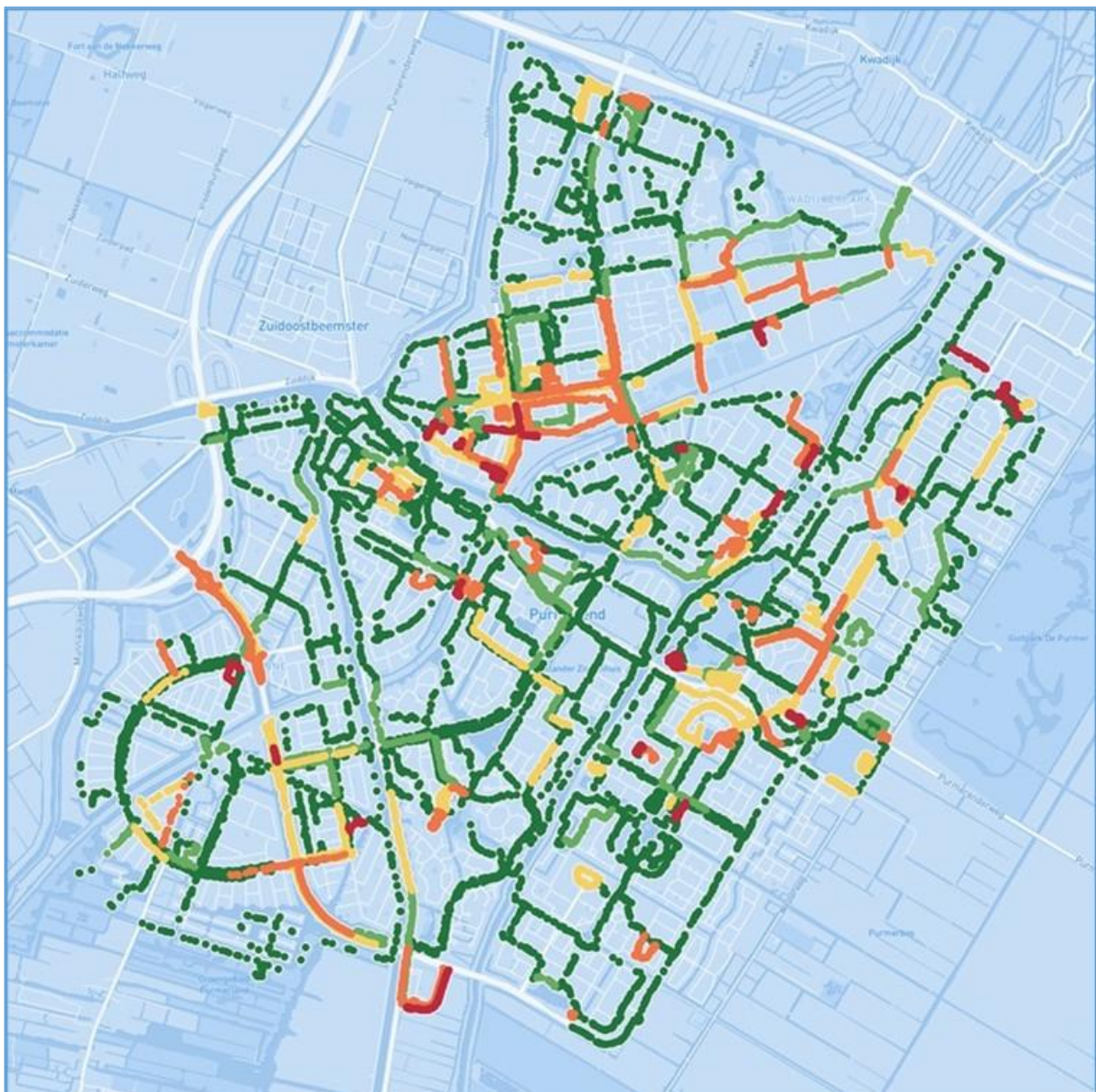

ZWERFAFVALDICHTHEID OP DE KAART

ZWERFAFVALDICHTHEID PURMEREND 2025

Op onderstaande kaart wordt de zwerfafvaldichtheid van de gemeten trajecten weergegeven in een kleurschaal. Hierbij wordt gekeken naar de gemiddelde afstand tussen twee stukken zwerfafval. In dit overzicht is een vereenvoudiging gemaakt, waarbij de vervuiling in drie groepen is onderverdeeld.

- groen – gemiddelde afstand tussen twee stukken zwerfafval meer dan 6 meter
- oranje – gemiddelde afstand tussen twee stukken zwerfafval tussen de 3 en 6 meter
- rood – gemiddelde afstand tussen twee stukken zwerfafval minder dan 3 meter
-

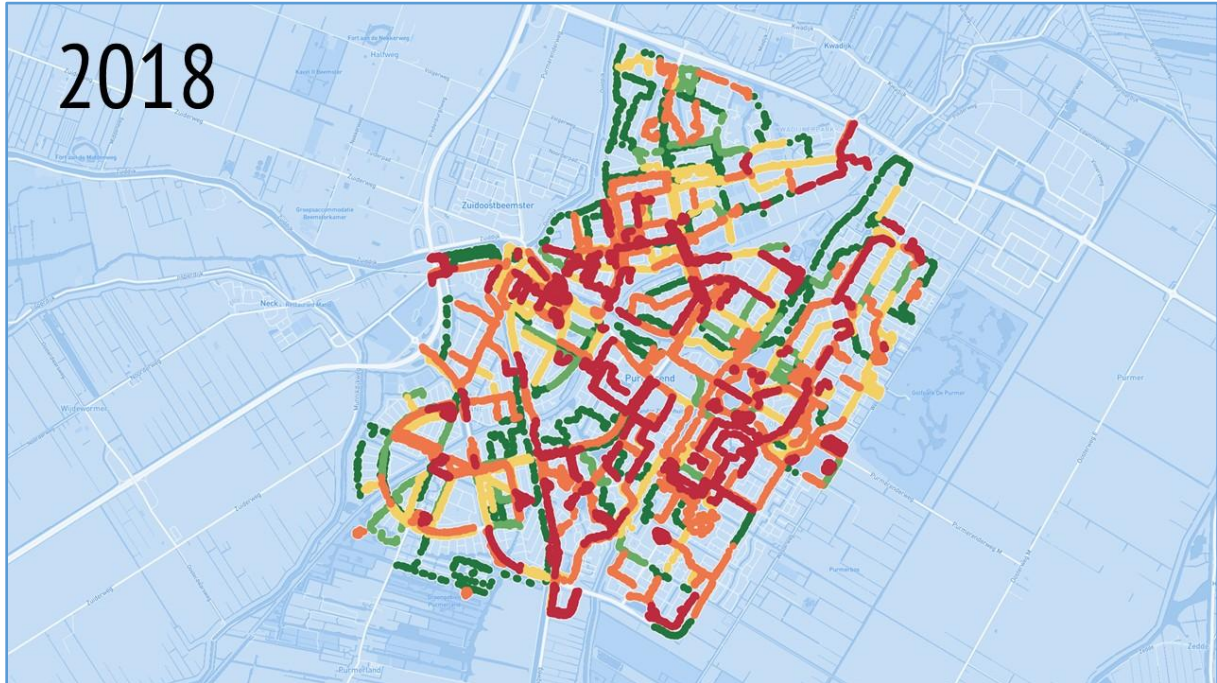

ONTWIKKELING ZWERFAFVALDICHTHEID PURMEREND 2018-2025

VERGELIJKING ZWERFAFVALDICHTHEID PURMEREND 2018-2025

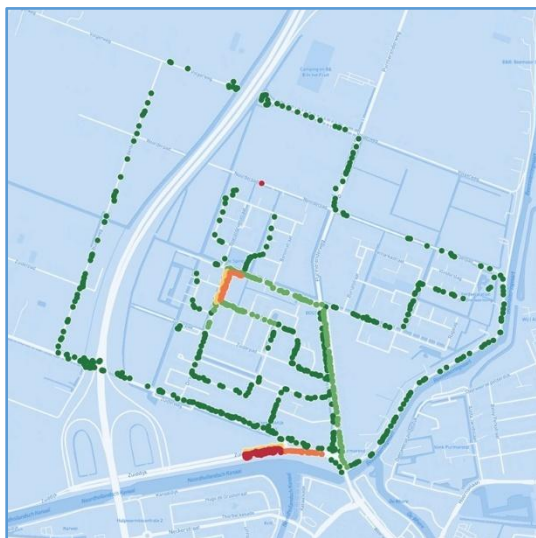

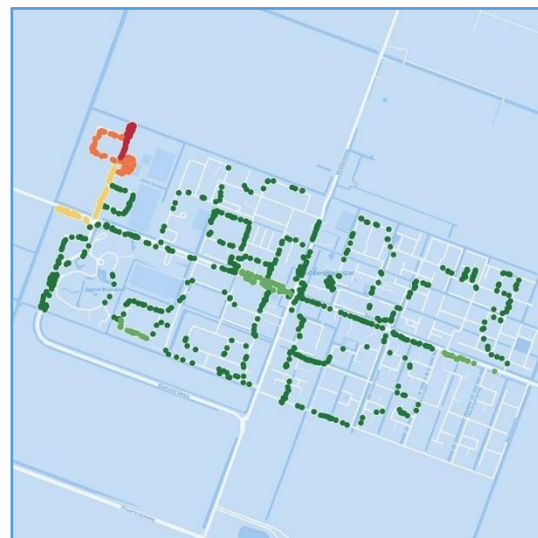
ZWERFAFVALDICHTHEID BEEMSTER 2025

Op onderstaande kaarten wordt de zwerfafvaldichtheid van de gemeten trajecten weergegeven in een kleurschaal. Hierbij wordt gekeken naar de gemiddelde afstand tussen twee stukken zwerfafval. In dit overzicht is een vereenvoudiging gemaakt, waarbij de vervuiling in drie groepen is onderverdeeld.

- groen – gemiddelde afstand tussen twee stukken zwerfafval meer dan 6 meter
- oranje – gemiddelde afstand tussen twee stukken zwerfafval tussen de 3 en 6 meter
- rood – gemiddelde afstand tussen twee stukken zwerfafval minder dan 3 meter

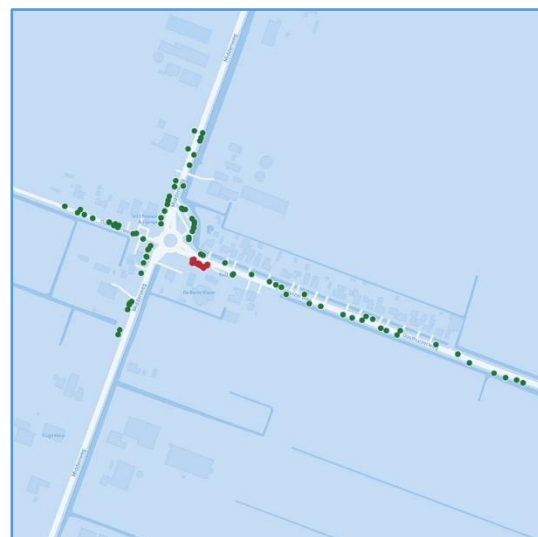
Zuidoostbeemster

Middenbeemster

Westbeemster

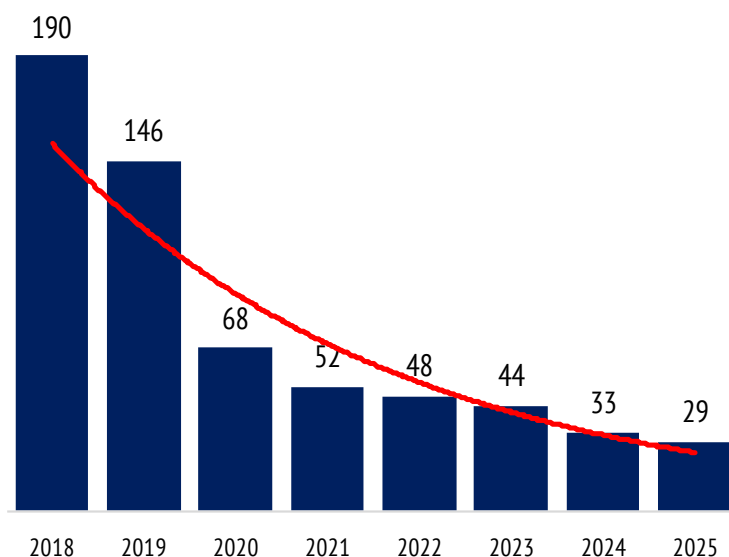
Noordbeemster

In Beemster zijn er weinig plekken met een grote zwerfafvaldichtheid, de hotspots waren dezelfde als in 2024.

MEEST VERVUILDE TRAJECTEN PURMEREND

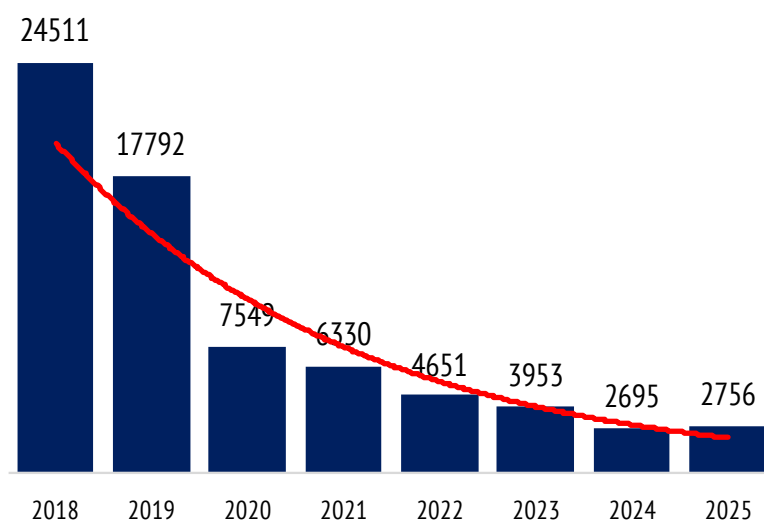
AANTAL MEEST VERVUILDE TRAJECTEN PURMEREND 2018-2025

Het aantal trajecten waarop de gemiddelde afstand tussen de stukken zwerfafval kleiner is dan twee meter nam sinds 2018 af van 190 naar 29.

Er waren in 2025 dus 85% minder 'hotspots' dan in 2018.

AANTAL STUKS ZWERFAFVAL OP MEEST VERVUILDE TRAJECTEN 2018-2025

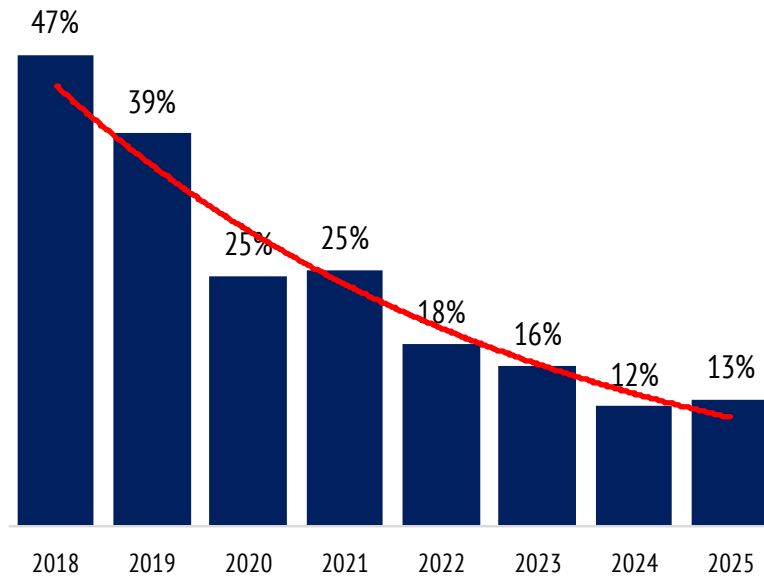
Het aantal stuks zwerfafval op de meest vervuilde trajecten nam sinds 2018 af van 24.511 naar 2.756 in 2025.

Sinds 2018 nam de totale hoeveelheid zwerfafval af met 30.840 stuks. De hoeveelheid zwerfafval op de meest vervuilde trajecten nam af met 21.755 stuks.

Een groot deel van de winst is gerealiseerd door effectieve aanpak van deze trajecten.

AANDEEL ZWERFAFVAL OP MEEST VERVUILDE TRAJECTEN (HOTSPOTS)

In 2018 lag bijna de helft van het zwerfafval op de meest vervuilde trajecten, in 2025 was dit nog 13%.

Een groot deel van de winst is gehaald door effectieve aanpak van deze trajecten.

VERGELIJKING MEEST VERVUILDE TRAJECTEN 2018-2025

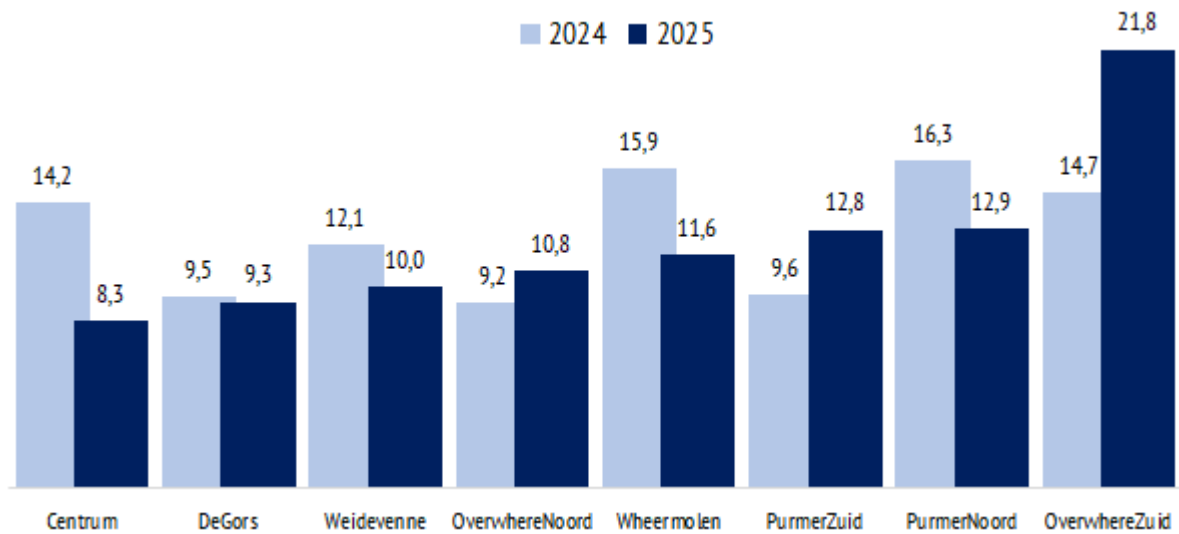
In Beemster zijn er zeer weinig plekken met een grote zwerfafvaldichtheid, de hotspots waren dezelfde als in 2024.

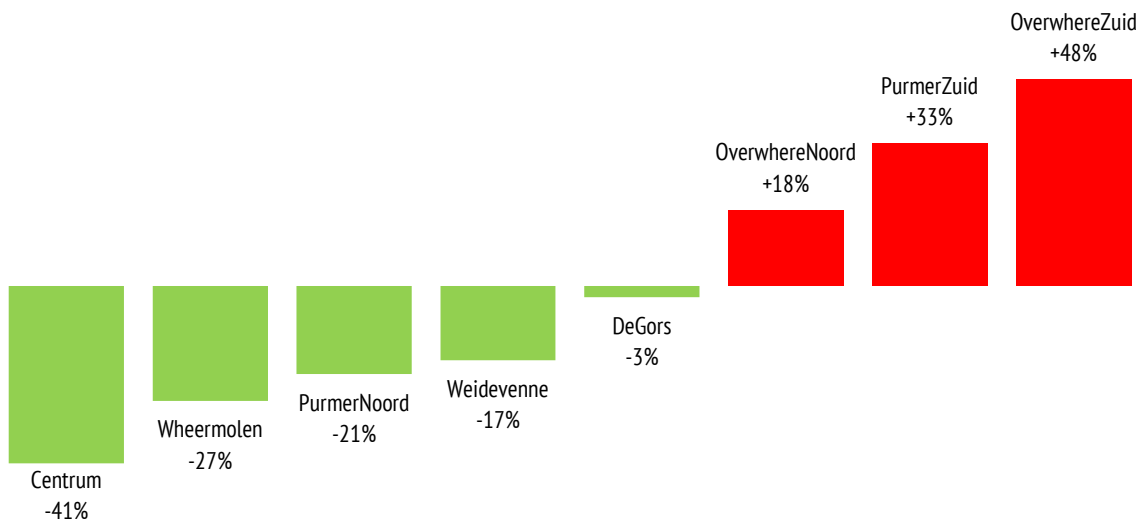
ZWERFAFVAL PER WIJK PURMEREND

VERSCHILLEN 2024-2025

VERSCHIL IN AANTAL STUKS PER 100 METER

PERCENTUELE VERSCHILLEN

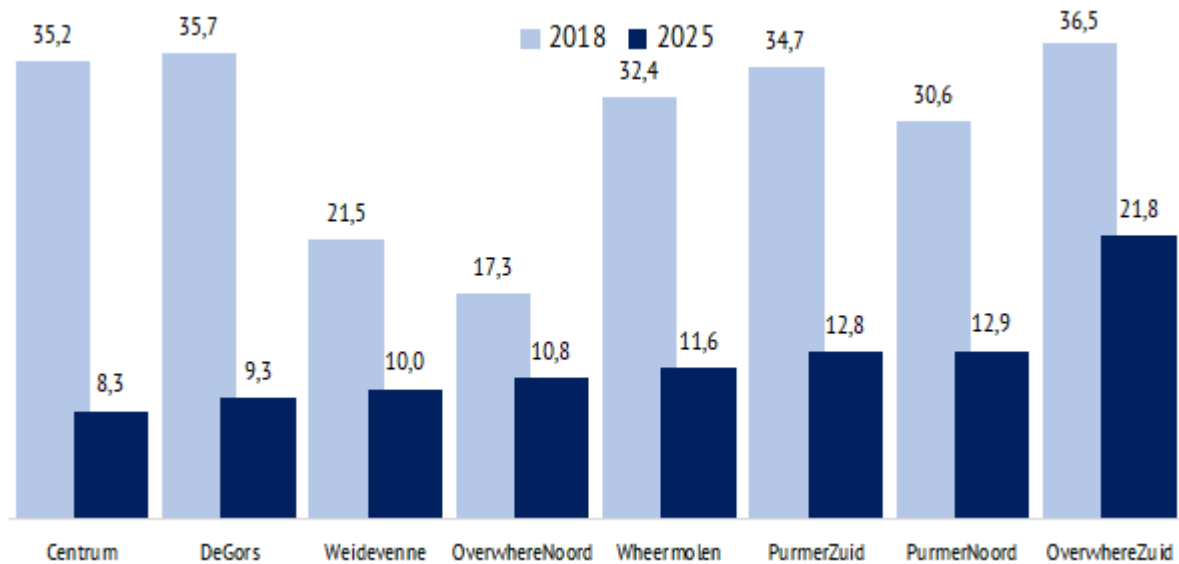

In vergelijking met 2024 was de grootste afname van het zwerfafval te zien in het Centrum en Wheermolen. De grootste toename was te zien in Overwhere-Zuid. Dit werd vooral veroorzaakt door de grote hoeveelheid zwerfafval in het Wagenweg-gebied, rond de supermarkten en het JEL.

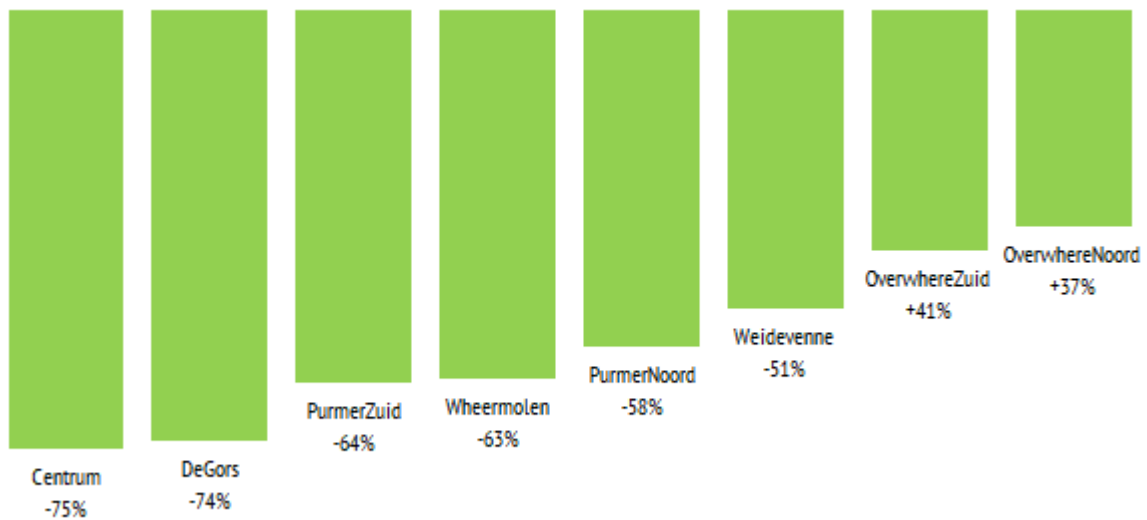

AANTAL STUKS ZWERFAFVAL PER 100 METER – VERSCHIL 2018 - 2025

VERSCHIL IN AANTAL STUKS PER 100 METER

PERCENTUELE VERSCHILLEN

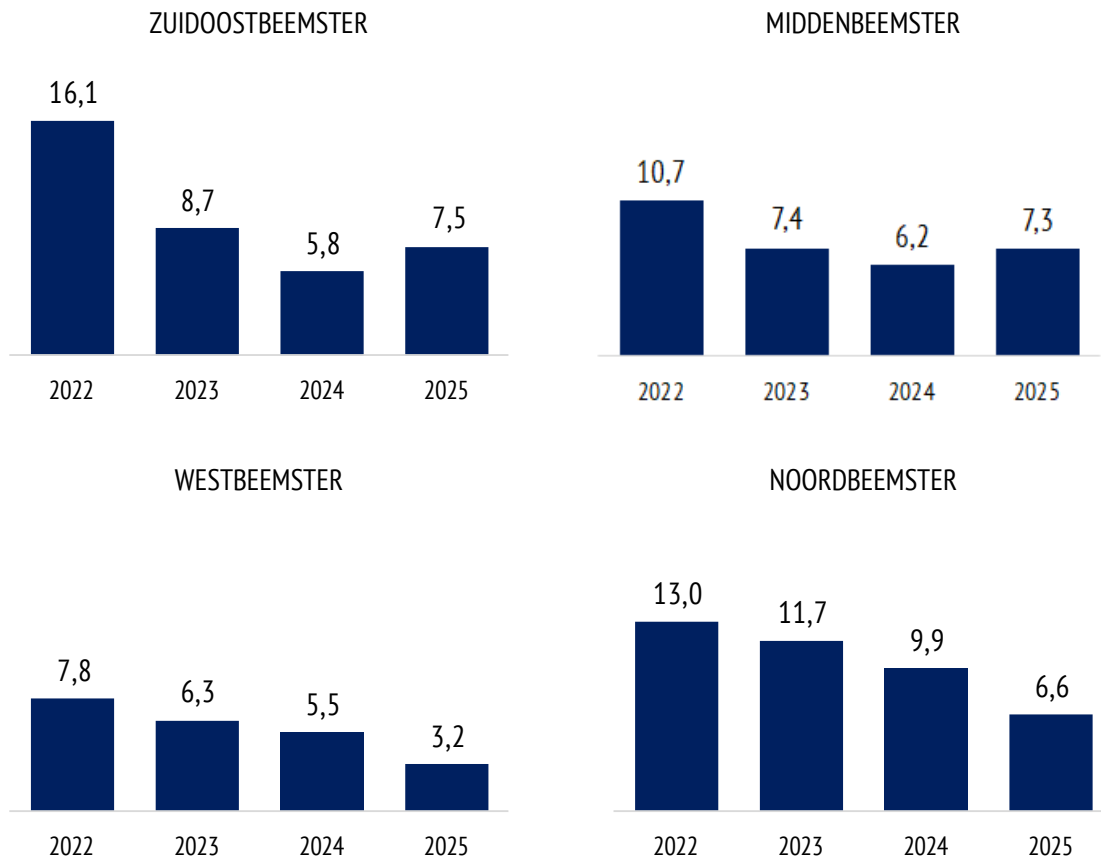

In alle wijken is de hoeveelheid zwerfafval sinds 2018 duidelijk afgenomen. De grootste percentuele afname vond plaats in het Centrum en De Gors Zuid. De kleinste afname was te zien Overwhere-Noord en Overwhere-Zuid. De verschillen tussen de wijken zijn in de afgelopen jaren afgenomen.

ZWERFAFVAL PER WOONKERN BEEMSTER 2022-2025

VERSCHIL IN AANTAL STUKS PER 100 METER

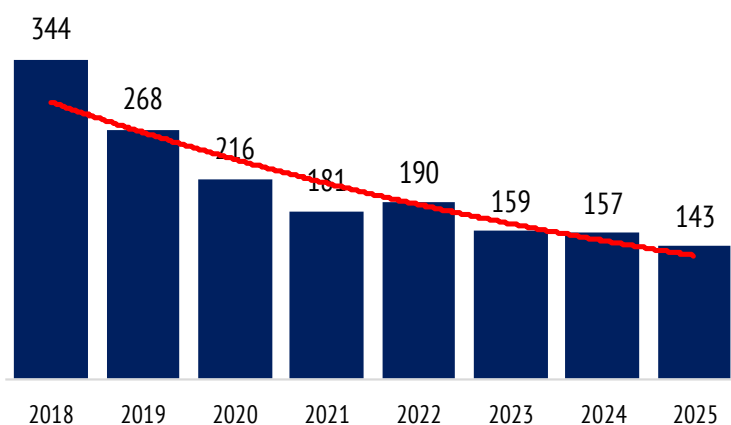
In Beemster lag er in 2025 lag er in Zuidoostrand en Middenbeemster iets meer zwerfafval dan in 2024. In Westbeemster en Noordbeemster lag er weer minder. In alle woonkernen ligt er veel minder zwerfafval dan in 2022.

ZWERFAFVAL IN GEWICHT

GEWICHT PER KILOMETER PURMEREND

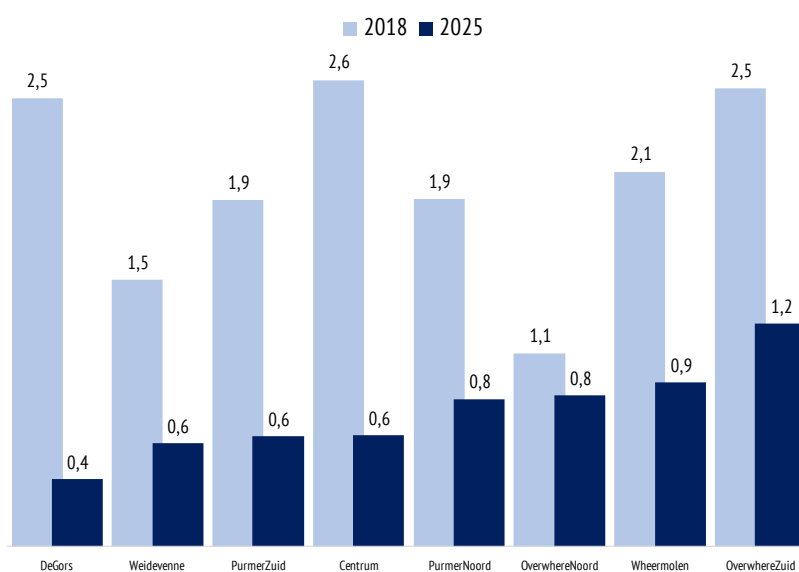
GEMIDDELD GEWICHT PER KILOMETER

Het gewicht van het zwerfafval nam sinds 2018 met iets minder dan 60% af.

Dit is meer dan de afname van de het aantal stuks zwerfafval. De oorzaak hiervan is vooral de sterk verminderde hoeveelheid plastic flesjes en blikjes door statiegeld, deze wegen namelijk meer dan een gemiddelde stuk zwerfafval.

GEWICHT PER KILOMETER PER WIJK 2018-2025

Het gewicht van het zwerfafval nam sinds 2018 in alle wijken af.

In De Gors lag erin 2025 per kilometer het minste gewicht aan zwerfafval, in Overwhere-Zuid het meeste.

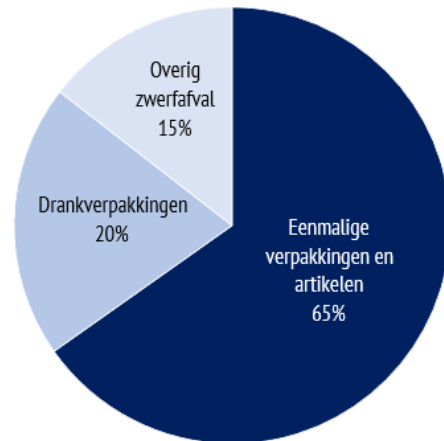
De verschillen tussen de verschillende wijken zijn steeds kleiner geworden.

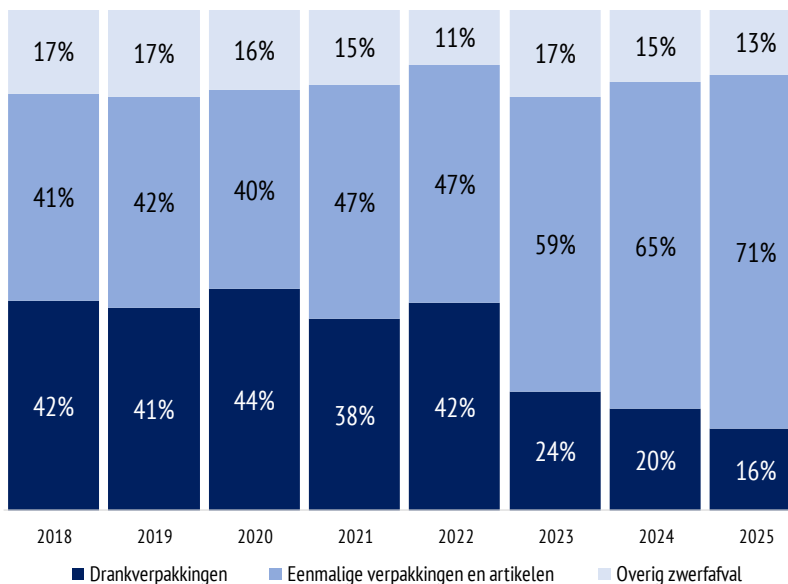
VERHOUDINGEN GEWICHT PURMEREND EN BEEMSTER

VERHOUDINGEN GEWICHT ZWERFAFVAL 2025

Nr	Soort	KG
1	Eenmalige verpakkingen en artikelen	85,7
2	Overig zwerfafval	17,1
3	Glazen flessen	8,4
4	Bekers	6,6
5	Blikjes	4,9
6	Drinkpakken en zakken	4,5
7	Plastic flessen	3,6
	Totaal	130,9

VERHOUDING GEWICHT GROEPEN ZWERFAFVAL 2018-2025

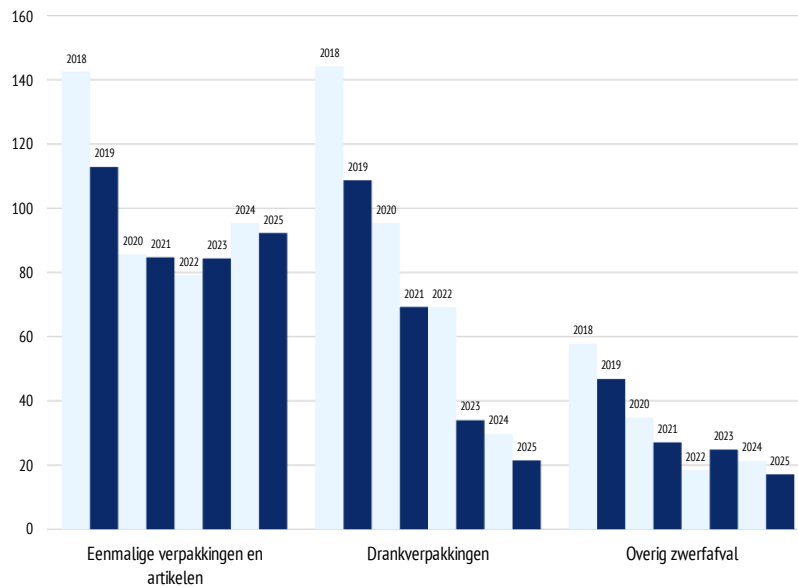

De verhoudingen van de verschillende groepen zwerfafval was tot 2022 min of meer gelijk, sinds 2023 is het aandeel drankverpakkingen echter sterk gedaald.

Een makkelijk aanwijsbare reden hiervan is de uitbreiding van statiegeld naar blikjes en plastic flesjes.

ONTWIKKELING GEWICHT GROEPEN ZWERFAFVAL 2018-2025

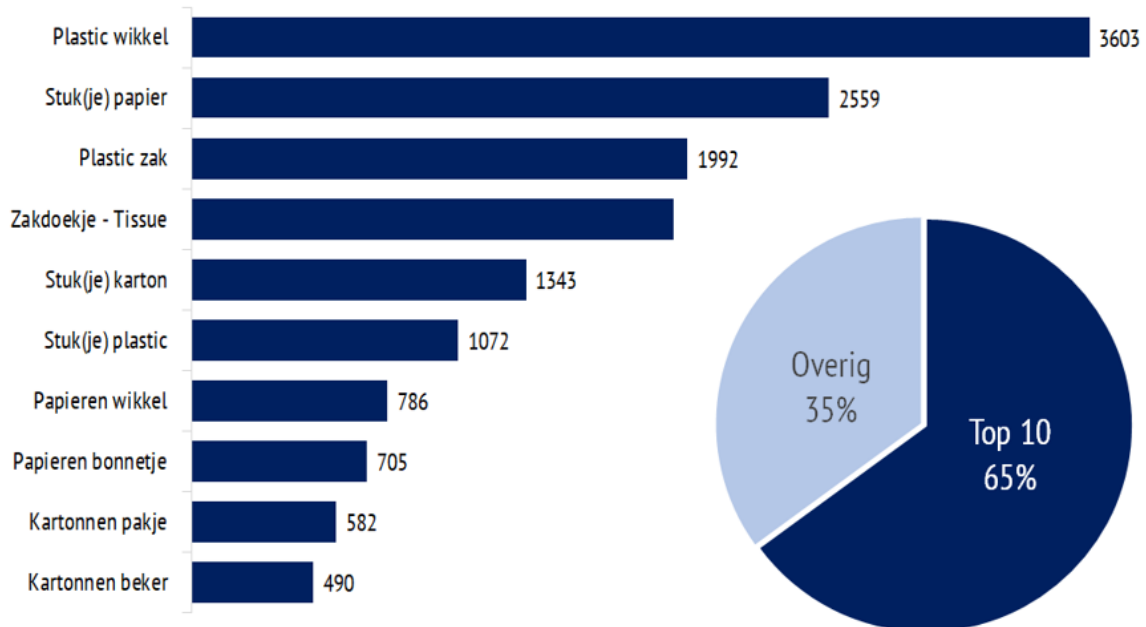
Het gewicht van de eenmalige verpakkingen en het overige zwerfafval loopt sinds 2020 licht omhoog. Mogelijke reden is dat een deel van het plastic zwerfafval nu van papier en karton is, dat meer weegt en dat in regenachtige periodes vocht vasthoudt.

Het gewicht van de drankverpakkingen is sinds 2020 sterk gedaald. Dit komt door statiegeld.

SPECIFICATIE ZWERFAFVAL

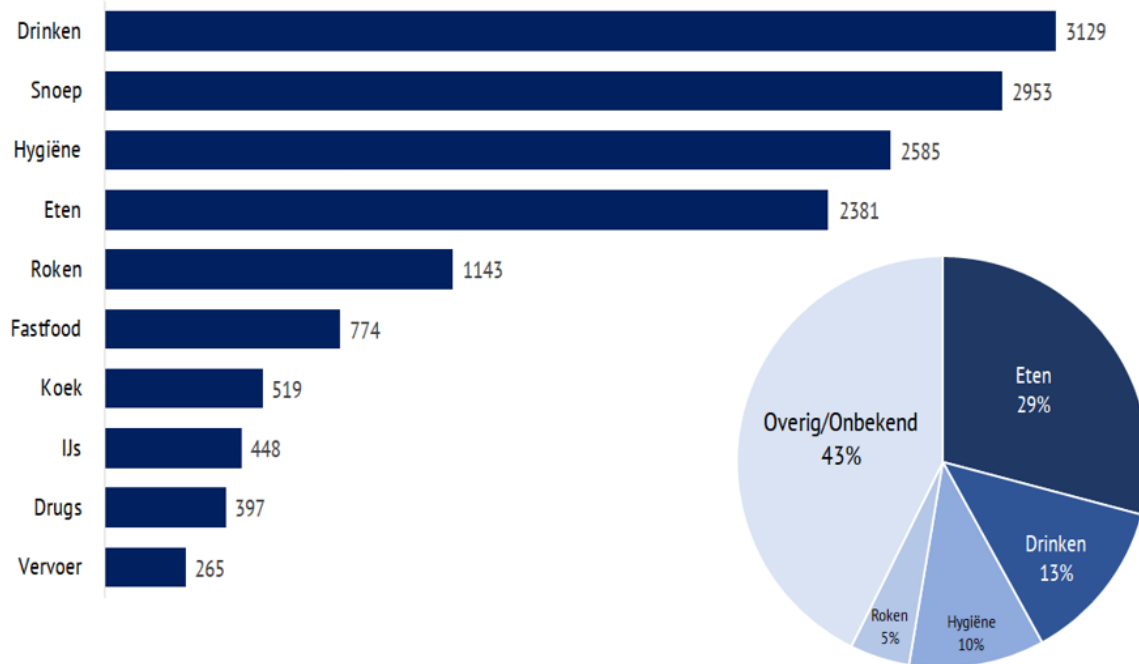
SOORTEN ZWERFAFVAL PURMEREND EN BEEMSTER 2025

Nr	Soort	Aantal	Nr	Soort	Aantal
1	Plastic wikkel	3603	16	Plastic lint	271
2	Stuk(je) papier	2559	17	Divers plastic	237
3	Plastic zak	1992	18	Plastic dop	235
4	Zakdoekje - Tissue	1936	19	Plastic beker	232
5	Stuk(je) karton	1343	20	Kartonnen vuurwerk	204
6	Stuk(je) plastic	1072	21	plastic deksel	202
7	Papieren wikkel	786	22	Drankkarton	194
8	Papieren bonnetje	705	23	Kartonnen doos	193
9	Kartonnen pakje	582	24	Plastic flesje	189
10	Kartonnen beker	490	25	Houten ijsstokje	185
11	Blikje	471	26	Papieren zak	184
12	Papieren rietje	450	27	Drinkzak	180
13	Plastic bakje	438	28	Plastic Tiewrap	173
14	Vochtig schoonmaakdoekje	418	29	Papieren folder	165
15	Stukje piepschuim	332	30	Overig	3791

TYPE/INHOUD ZWERFAFVAL PURMEREND EN BEEMSTER 2025

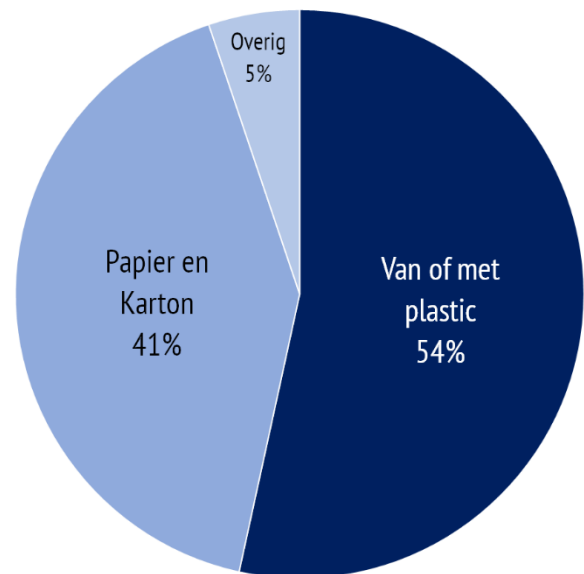
Nr	Type	Aantal	Nr	Type	Aantal
1	Drinken	3129	10	Vervoer	265
2	Snoep	2953	11	Klussen	265
3	Hygiëne	2585	12	Vuurwerk	233
4	Eten	2381	13	Ballonnen	131
5	Roken	1143	14	Speelgoed	93
6	Fastfood	774	15	Medicijnen	68
7	Koek	519	16	Seks	4
8	IJs	448	17	Cosmetica	0
9	Drugs	397	18	Overig/Onbekend	7355

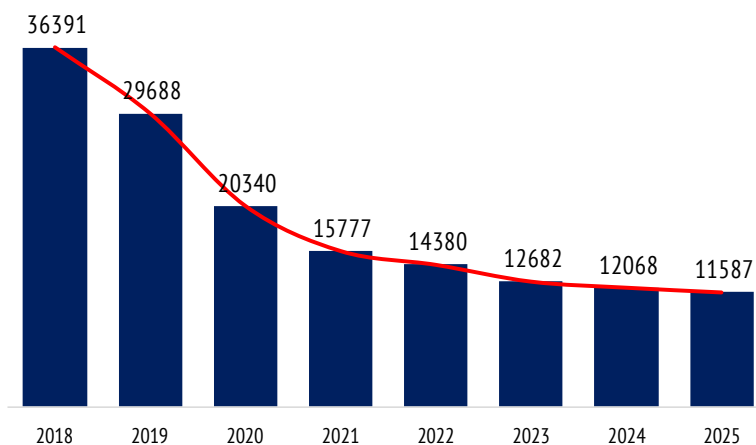
GRONDSTOFFEN ZWERFAFVAL

GRONDSTOFFEN ZWERFAFVAL PURMEREND EN BEEMSTER 2025

	Plastic	10862
	Papier	7235
	Karton	3219
	Metaal	701
	Aluminium	564
	Microvezel	418
	Piepschuim	347
	Hout	312
	Stof	92
	Overig	62

AANTAL STUKS PLASTIC ZWERFAFVAL PURMEREND 2018-2025

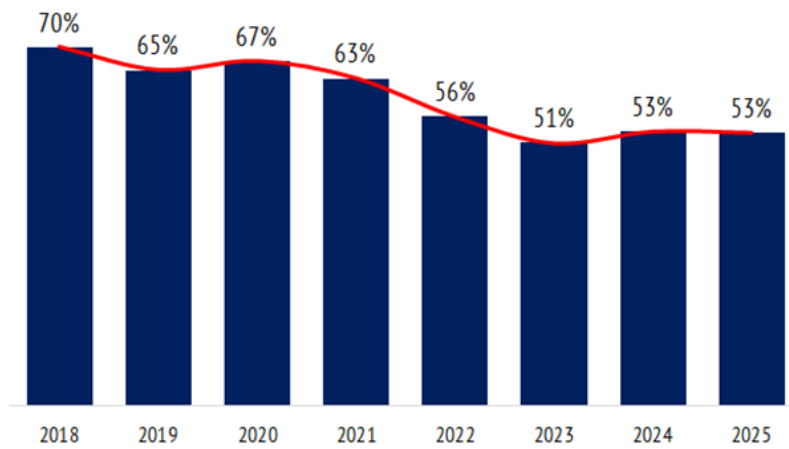

Het aantal stuks zwerfafval dat plastic bevat is 68% lager dan in 2018.

De afname van de totale hoeveelheid zwerfafval was 58%.

AANDEEL PLASTIC PURMEREND 2018-2025

Het aandeel plastic in het zwerfafval is sinds 2018 afgenomen van 70 naar 53%.

De afname komt enerzijds door wettelijke maatregelen, anderzijds door andere artikelen en verpakkingen die door campagnes van activisten niet meer van plastic zijn.

De uitbreiding van statiegeld draagt ook bij aan de afname.

VERBIJZONDERING AFNAME PLASTIC

De afname van het zwerfafval van of met plastic is groter dan de afname van de totale hoeveelheid zwerfafval. Gemeente Purmerend heeft zelf geen sturing op het aandeel plastic in het zwerfafval, deze is het gevolg van een aantal maatschappelijke en wettelijke veranderingen. Hieronder een verbijzondering hiervan. Hiervoor wordt een vergelijking gemaakt met het onderzoek in 2020 omdat vanaf dat jaar deze veranderingen plaats vonden.

Blikjes worden geteld als plastic zwerfafval omdat er aan de binnenkant een plastic coating zit, net zoals bij bijvoorbeeld kartonnen drinkbekers.

EFFECT STATIEGELD

- Sinds 2020 nam het aantal stuks zwerfafval in Purmerend af met 8.575 stuks, ofwel 28%
- Deze afname werd voor 43% veroorzaakt door de afname van de blikjes en plastic flesjes door statiegeld
- Het overige zwerfafval nam af met 19%

Soort	2020	2025	Vershil	Afname
Blikjes en Plastic flesjes	4.293	607	-3.686	-86%
Overig zwerfafval	26.151	21.262	-4.889	-19%
Totaal aantal stuks zwerfafval	30.444	21.869	-8.575	-28%

- Sinds 2020 nam het aantal stuks plastic zwerfafval in Purmerend af met 8.573 stuks, ofwel 43%
- Deze afname werd voor 42% veroorzaakt door de afname van de blikjes en plastic flesjes door statiegeld
- De totale hoeveelheid overig plastic zwerfafval nam af met 5.067 stuks, ofwel 32%.

Soort	2020	2025	Vershil	Afname
Plastic zwerfafval totaal	20.340	11.587	-8.753	-43%
Blikjes en plastic flesjes	4.293	607	-3.686	-86%
Overig plastic zwerfafval	16.047	10.980	-5.067	-32%

EVEN TOT HIER

AFNAME OVERIG PLASTIC ZWERFAFVAL

Als we de blikjes en plastic flesjes buiten beschouwing laten, dan zien we dat

- de hoeveelheid zwerfafval sinds 2020 af nam met 4.889 stuks ofwel 19%,
- de hoeveelheid overig plastic zwerfafval nam af met 5.067 stuks, ofwel 32% en
- de totale hoeveelheid overig zwerfafval nam af met 4.123 stuks, ofwel 16%.

Als de hoeveelheid overig plastic zwerfafval ook was afgenomen met 19%, dan zouden hiervan nog 12.998 stuks hebben gelegen. Er lagen echter 10.980 stuks.

De extra afname van het overig plastic zwerfafval was derhalve 2.018 stuks. 89% hiervan kan direct worden verklaard door de volgende veranderingen.

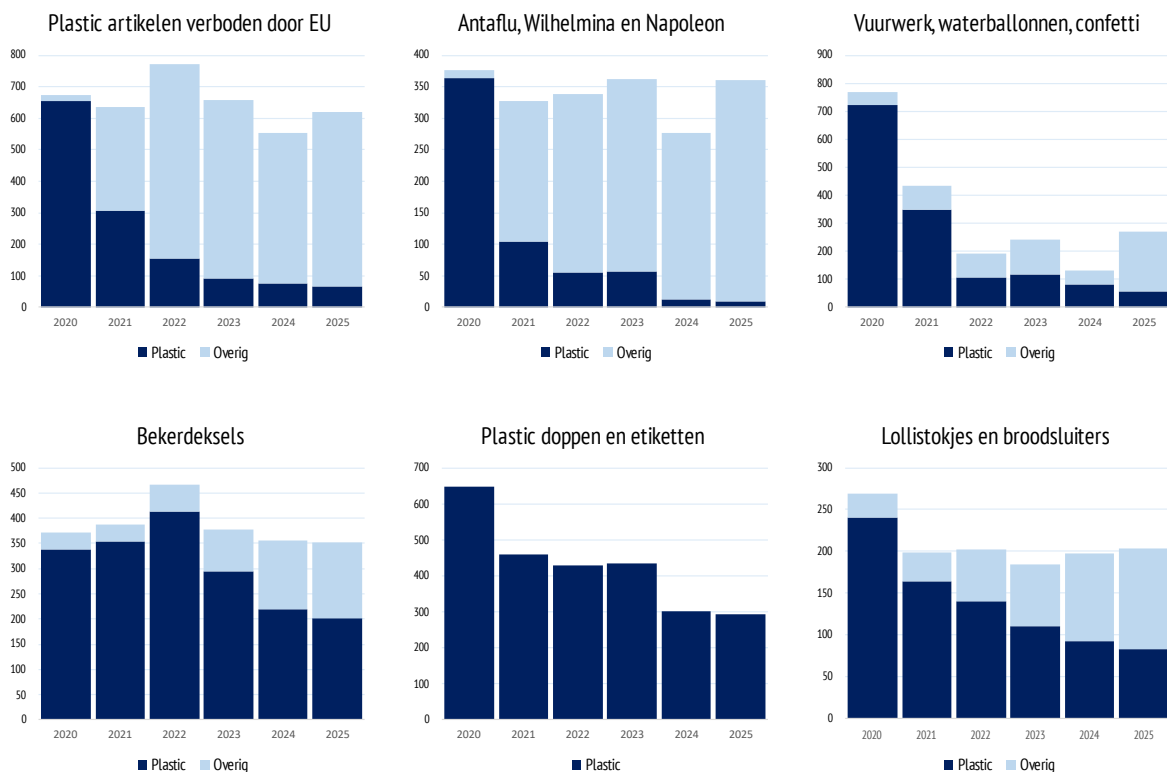
- **Verbod EU eenmalige plastic artikelen**
 - In juli 2021 werden eenmalige plastic rietjes, bestek, roerstaafjes, wattenstaafjes, bordjes en ballonstokjes verboden door de EU.
- **Overstap naar papieren snoepwikkels**
 - In 2020 werd de veelgevonden plastic snoepwikkel van het merk Anta Flu vervangen door een papieren wikkel. De aanleiding hiervoor was een campagne die was gestart door de Zwerfinator. Hierdoor geïnspireerd werden ook de plastic wikkels van Wilhelmina Pepermunt en het Napoleon snoepje vervangen door papieren wikkels.
- **Plastic vuurwerk, waterballonnen en plastic confetti uit de winkelschappen**
 - In 2020 en 2021 voerden de Plastic Avengers campagnes tegen letterlijk wegwerpplastic, zoals kindervuurwerk met plastic, waterballonnen en plastic confetti. Hierdoor stopten veel winkelketens met de verkoop hiervan.
- **Afname plastic deksels door plastictoeslag**
 - Sinds juli 2023 moeten bedrijven een toeslag vragen voor meeneemverpakkingen voor voedsel en drinken. Een aantal bedrijven stapte hierdoor over op kartonnen bekerdeksels.
- **Afname plastic doppen en etiketten van plastic flesjes**
 - Door statiegeld op plastic flesjes nam het aantal plastic doppen en losse etiketten af in het zwerfafval.
 - Sinds juli 2024 moeten doppen wettelijk verplicht vast blijven zitten aan plastic flessen en drankkartons.
- **Vervangen plastic broodsluiters en lollistokjes doorkarton en papier**
 - Een aantal bedrijven vervingen afgelopen jaren plastic lollistokjes door papieren versies. Het papieren lollistokje bestaat al lang en deze werd bij het onderzoek in 2018 ook al gevonden.
 - Een aantal bedrijven verving afgelopen jaren de plastic broodsluiters door kartonnen broodsluiters.

SAMENVATTING

Soort	Aantal 2020	Afname 19%	Aantal 2025	Extra afname
Plastic artikelen verboden door EU	656	531	65	466
Plastic wikkels vervangen door papier	364	295	10	285
Vuurwerk, waterballonnen, confetti	722	585	56	529
Plastic bekerdeksels	338	274	202	72
Plastic doppen en etiketten	648	525	294	231
Lollystokjes en broodsluiters	364	295	83	212
Totaal	3.092	2.505	710	1.795

De totale extra afname van het plastic zwerfafval was 2.018 stuks. De extra afname door bovenstaande zes veranderingen bedroegen gezamenlijk 1.795 stuks en droegen hier voor 89% aan bij.

In deze grafieken is de afname van deze soorten plastic zwerfafval sinds 2020 goed te zien. Ook is goed te zien dat als plastic artikelen zoals rietjes, bestek, snoepwikkels en deksels worden vervangen door andere materialen zoals papier, karton en hout de totale hoeveelheid hiervan in het zwerfafval niet of nauwelijks veranderd. Het levert dus nog steeds veel zwerfafval op, minder schadelijk voor de natuur, maar voor de gemeente nog net zoveel opruimwerk.

OVERIGE OPVALLENDE VERANDERINGEN IN PLASTIC ZWERFAFVAL

- In 2020 werden naast de waterballonnen ook nog 288 gewone ballonnen gevonden. In 2025 waren dat er 118. Dit is mogelijk het gevolg van bewustwording rond het gebruik van ballonnen door campagnes. De ballonnen die nog wel worden gevonden zijn vaak te relateren aan lachgasgebruik.
- In 2024 werden er 217 stuks plastic zwerfafval gevonden van “het nieuwe roken”. Het betreft vapes, de verpakkingen van vapes en de ronde plastic doosjes van Zweedse snus. In 2020 werden deze nog niet gevonden.
- In 2020 werden 204 plastic sausbakjes en deksels gevonden, in 2025 waren er dat nog 23. Deze bakjes zijn door veel bedrijven vervangen door sachets als gevolg van de plastictoeslag en de wettelijk maatregel dat bedrijven binnen in het restaurant geen eenmalige verpakkingen van hard plastic meer mogen aanbieden. In 2020 werden er 27 sachets voor saus gevonden, in 2025 waren dat er 127.

MERKEN EN LEVERANCIERS TOTAAL

TOP 20 MERKEN PURMEREND EN BEEMSTER 2025

Nr	Merk	Aantal	Nr	Merk	Aantal
1	McDonald's	747	11	Napoleon	73
2	Marlboro	287	12	Killa	63
3	Antaflu	258	13	Maoam	57
4	Red Bull	215	14	Coca Cola	57
5	Albert Heijn	175	15	Action	56
6	Kinder	117	16	Ola	55
7	Caprisun	101	17	Heineken	55
8	Lidl	91	18	Twix	55
9	Haribo	86	19	Vomar	55
10	Snickers	73	20	Mentos	54

TOP 20 LEVERANCIERS 2025

Nr	Leverancier	Aantal	Nr	Leverancier	Aantal
1	McDonalds	747	11	Coca Cola	121
2	Philip Morris	336	12	Heineken	86
3	Confiserie Napoleon	336	13	Unilever	84
4	Mars	228	14	Kraft Heinz	83
5	Red Bull	215	15	PepsiCo	77
6	Albert Heijn (Huismerken)	180	16	Standard Investment	69
7	Lidl (Huismerken)	176	17	Superunie (Huismerken)	64
8	Perfetti Van Melle	159	18	N.G.P Tobacco ApS	63
9	Ferrero	145	19	Action	62
10	Haribo	143	20	Storck	57

MERKEN EN LEVERANCIERS PLASTIC ZWERFAFVAL PURMEREND EN BEEMSTER

TOP 20 MERKEN PLASTIC ZWERFAFVAL 2025

Nr	Merk	Aantal	Nr	Merk	Aantal
1	McDonald's	263	11	Twix	55
2	Red Bull	186	12	Ola	54
3	Marlboro	169	13	Oreo	49
4	Albert Heijn	164	14	Starbucks	47
5	Kinder	117	15	Lays	46
6	Caprisun	101	16	Milka	45
7	Haribo	86	17	Chupachups	43
8	Snickers	73	18	Knoppers	40
9	Killa	63	19	Breaker	40
10	Coca Cola	56	20	Damla	37

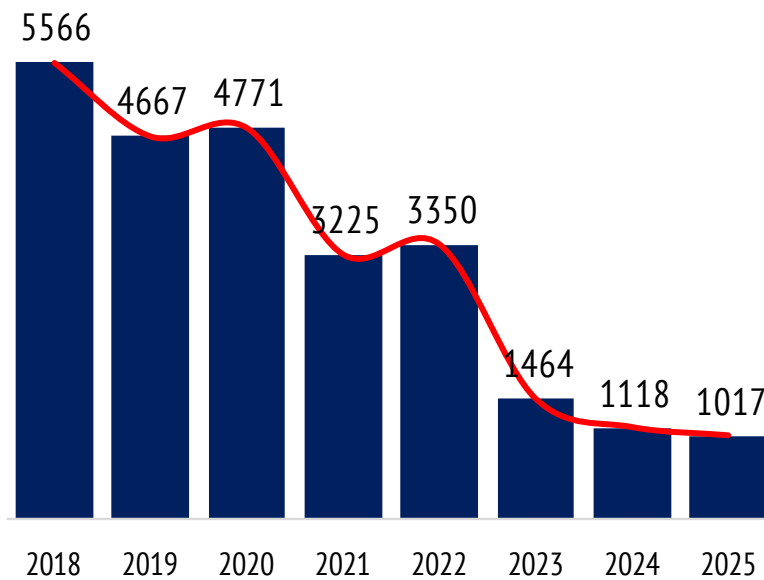
TOP 20 LEVERANCIERS PLASTIC ZWERFAFVAL 2025

Nr	Leverancier	Aantal	Nr	Leverancier	Aantal
1	McDonalds	263	11	Kraft Heinz	82
2	Mars	228	12	PepsiCo	77
3	Philip Morris	187	13	Perfetti Van Melle	71
4	Red Bull	186	14	Standard Investment	69
5	Albert Heijn (Huismerken)	169	15	N.G.P Tobacco ApS	63
6	Ferrero	145	16	Superunie (Huismerken)	62
7	Coca Cola	119	17	Storck	57
8	Lidl (Huismerken)	117	18	Heineken	56
9	Haribo	98	19	Mondelēz International	56
10	Unilever	82	20	Nestlé	48

DRANKVERPAKKINGEN IN HET ZWERFAFVAL PURMEREND

DRANKVERPAKKINGEN TOTAAL 2018-2025

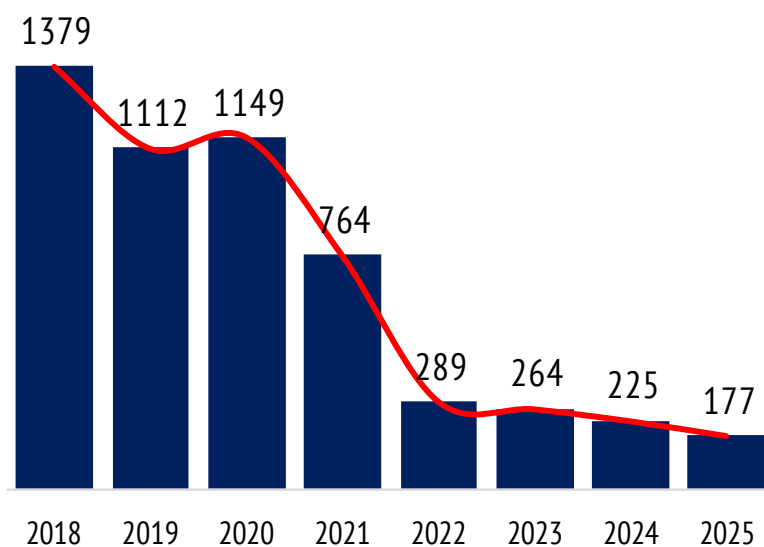

Het totaal aantal drankverpakkingen daalde sinds 2018 met 82%, deze afname is groter dan totale hoeveelheid zwerfafval.

In 2025 lagen er 9% minder drankverpakkingen dan in 2024.

Het effect van statiegeld op plastic en flesjes is groot.

PLASTIC FLESJES 2018-2025

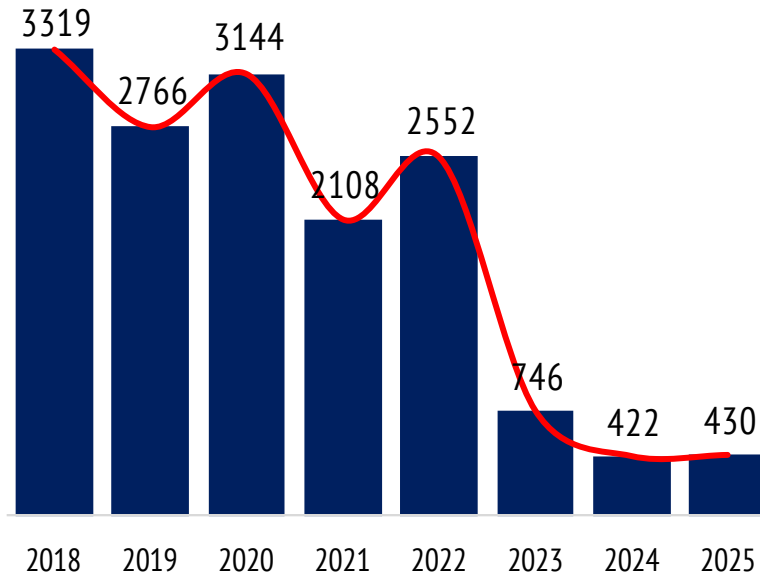
Het aantal plastic flesjes nam sinds 2018 af met 87%. Na de invoering van statiegeld daalde het met 85%

De laatste jaren nemen de plastic flesjes nog licht af. Dit komt overeen met de landelijke trend.

Wat nog gevonden wordt valt grotendeels niet onder de statiegeldplicht of is te beschadigd om in te leveren.

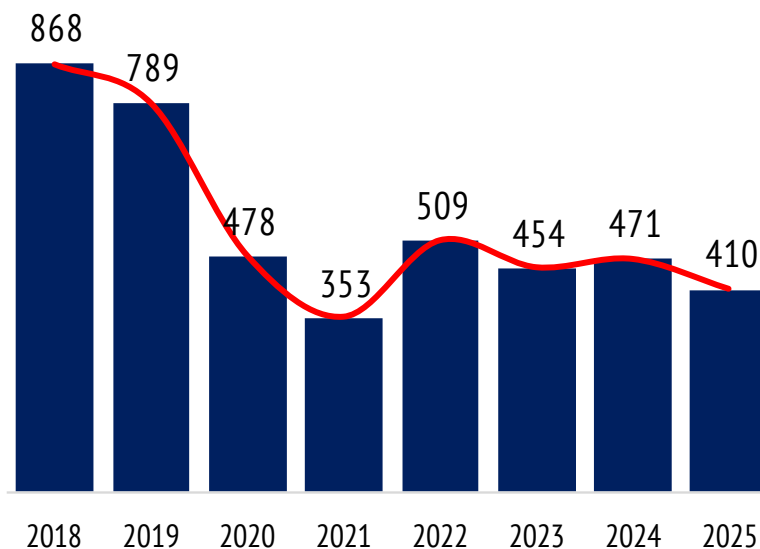
BLIKJES 2018-2025

Het aantal blikjes in het zwerfafval nam sinds 2018 af met 87%. In vergelijking met 2022 is de afname 83%.

De blikjes die nu nog gevonden werden waren voornamelijk plat of zwaar beschadigd, die worden niet opgeraapt door statiegeldzoekers en blijven dus liggen.

OVERIGE DRANKVERPAKKINGEN 2018-2025

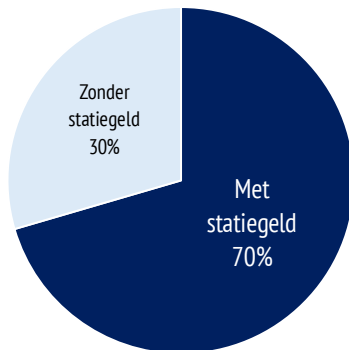
Het aantal drankkartons, drinkzakken en glazen flessen in het zwerfafval nam sinds 2018 af met 46%. Deze afname is minder dan die van de totale hoeveelheid zwerfafval. In verhouding is er dus een toename.

Sinds de invoering van statiegeld op blikjes en plastic flesjes in 2021 is er een toename van 16%.

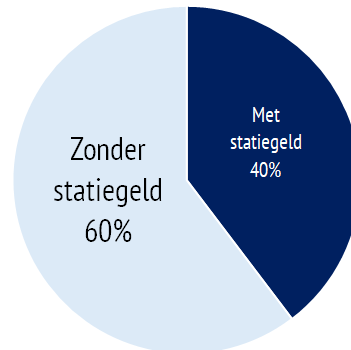
STATUS GEVONDEN DRANKVERPAKKINGEN

Blikjes

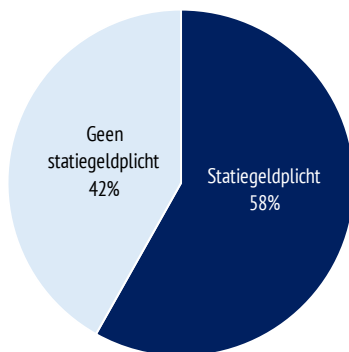
Op 30% van de blikjes zat geen statiegeld. Statiegeld op blikjes is per 1 april 2023 ingevoerd, de blikjes zonder statiegeld waren voornamelijk import-blikjes.

Plastic flesjes

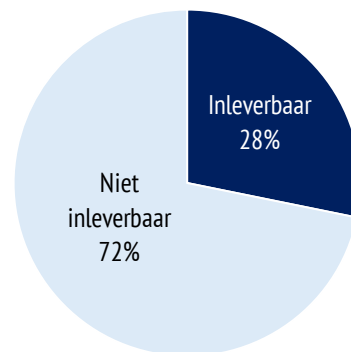
Op 60% van de plastic flesjes zat geen statiegeld. Een groot deel hiervan viel niet onder de statiegeldplicht en ook werden er flesjes zonder etiket gevonden, waardoor de statiegeldwaarde was verdwenen.

Plastic flesjes

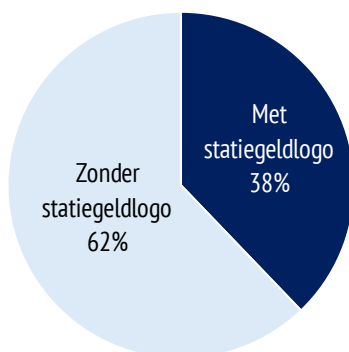
42% van de plastic flesjes viel niet onder de statiegeldplicht. Dit zijn plastic flesjes voor vruchtensappen, zuivelranken en alcoholhoudende dranken.

Blikjes en plastic flesjes met statiegeld

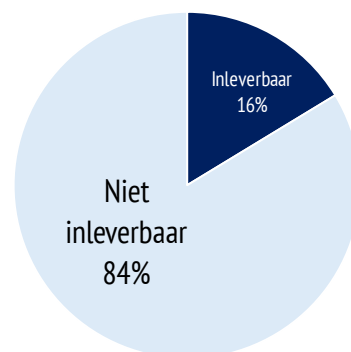
72% van de gevonden blikjes en plastic flesjes met statiegeldplicht kon niet worden ingeleverd omdat ze plat of ernstig gedeukt waren, het etiket was verdwenen of er geen statiegeldlogo op stond.

Drankverpakkingen totaal

Op 38% van alle gevonden drankverpakkingen zat een statiegeldlogo.

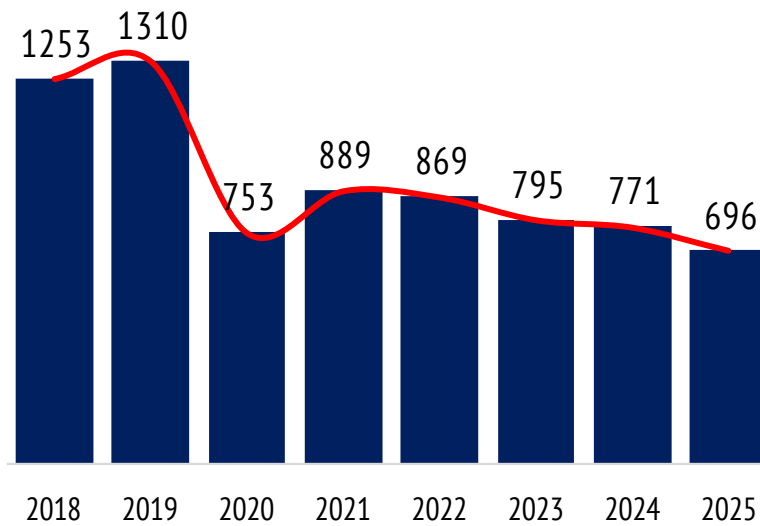
Drankverpakkingen totaal

16% van de drankverpakkingen bevatte een statiegeldlogo en kon ook daadwerkelijk worden ingeleverd voor statiegeld.

ONTWIKKELING BEKERS IN ZWERFAFVAL 2018-2025

Er is de laatste jaren een lichte daling te zien in het aantal bekertjes in het zwerfafval. Dit wijkt af van de landelijke trend die licht toeneemt.

De plastictoeslag die per 1 juli 2023 is ingevoerd had nauwelijks effect op de hoeveelheid bekertjes in het zwerfafval.

FOTO'S OPGERAAPT EN VASTGELEGD ZWERFAFVAL

PURMEREND

Centrum

De Gors

Overwhere-Noord

Overwhere-Zuid

Purmer-Noord

Purmer-Zuid

Weidevenne

Wheermolen

BEEMSTER

